

LEYENDA DE LOS SOLES

CONTINUADA CON OTRAS LEYENDAS Y NOTICIAS

¶ *in nikan* -ka Tlamaxilliçtlá'tolçaçanilli, *ye uekdüh* mo-xíuh, *inik* -mámaka Tlalli: çeçentetl in itla -mámaka; *inik* -péuh i çan yuh -maxo *ini* (sic) ki-tçintik in içkítetl in om'Akatonatíuh -- [borrón] -- xikuaçentçonXiuítl *ípan* makuilpoual-Xiuítl *ípan* matlakXiuítl omei, *áxkan ípan Mayo ik 22* -ilhuita de 1558 años.

¶ *inín* Tonatíuh náui Oçélotl -katka: 676 años. ¶ *inike* in *iç çepa nonoka* -oçellokuallôke *ípan* náui Oçellótin Tonatíuh, *auh* in ki-kuayâ = xikome Malinalli = in iTonakayóuh -katkâ, *auh* in *ik* -nenke çentçonXiuítl *ípan* matlakpóual Xiuítl *ípan* yepoualXiuítl *ípan* yeno kaxtolXiuítl oçe; *auh* *inik* -tekuankuallôke matlakXiuítl *ípan* yeXiuítl *inik* -pôpoliuhke, *inik* -tlamitô; *auh* *ikuak* -poliuh in Tonatíuh *auh* in inXíuh -katka çe Ákatl; *auh* *inik* -peuhke in kuallôke in çemIlhuitonalli náui Oçélotl, çan no ye *inik* -tlamitô, *inik* -pôpoliuhke.

¶ *inín* Tonatíuh nauÉkatl iToka: *inike* in *inik oppa* -onokâ -yekatokôke *ípan* nauÉkatl in Tonatíuh -katka, *auh* *inik* -poliuhke, -yekatokôke, Oçomátin mo-kuepke: in inKal, no inKuáuh mox -ekatókok, *auh* *inín* Tonatíuh çan no -yekatókok; *auh* in ki-kuayâ = matlaktlomome Kóuatl = in inTonakayóuh -katkâ: *auh* in *ik* -nenkâ kaxtolpoualXiuítl *ípan* yepoualXiuítl, *yeno* *ípan* naui Xiuítl; *inik* -pôpoliuhke çan çemIlhuitl in -ekatokôke, nauÉkatl *ípan* çemIlhuitonalli *inik* -poliuhke, *auh* in inXíuh -katka çe Tékatl.

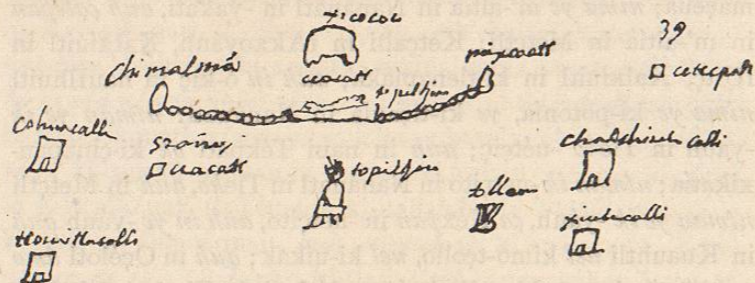
¶ inin Tonatiuh náui Kiyáuitl, *inik* ei; *inik* eTlamanti -nenká naui Kiyáuitl in Tonatiuh *ipan*; *auh* *inik* -polliuhke, -tlekiauilôke, Totolme mo-kuepke; *auh* *no* -tlátlak in Tonatiuh: *mox* -tlátlak in inKal; *auh* in *ik* -nenka kaxtolpoual-Xiuítl *ipan* matlakXiuítl omome; *auh* *inik* -pôpolliuhke *ça* çemIlhuitl in -tlekiyáuh; *auh* in ki-kuayâ = *xikome* Técpatl = in inTonakayóuh -katká; *auh* in inXíuh çe Técpatl, *auh* i çemIlhuitonalli naui Kiáuitl; *inik* -polliuhke Pipíltin -katká, *yetka* in *áxkan* *ik* mo-notçâ Kokone Pipilpipil.

¶ inin Tonatiuh náui Atl iToka, *auh* *inik* -manka Atl ompoualXiuítl onmatlaktli omome: inike i *inik* nauhTlamanti -nenka *ipan* naui Atl in Tonatiuh -katka; *auh* in *ik* -nenka çentçonXiuítl *ipan* matlakpoualXiuítl *ipan* epoualXiuítl *yeno* *ipan* kaxtolXiuítl oçe; *auh* *inik* -pôpoliuhke, -apaxiuhke, mo-kuepke Mimixtin; -*ualpaxiuh* in Ilhuíkatl *ça* çemIlhuitl in -polliuhke; *auh* in ki-kuayâ = naui Xóxitl = in inTonakayóuh -katka; *auh* in inXíuh -katka çe Kalli, *auh* i çemIlhuitonalli náui Atl *inik* -polliuhke: *mox* -polliuh in Tepétl; *auh* in *ik* -manka Atl ompoualXiuítl onmatlaktli omome = ¶ *auh* *inik* -tçonkiça in inXíuh *nima* *ye* ki -nauatia inTitláuan inToka N'ata in iÇiuáuh iToka Nene, kim-ilhui: " *mak'aok* tle; *xik'* -tlaçotláka *xik'* -koyoníkan in *çenka* uei in Auéuetl, *auh* *ompa* an-kallakiçke *iníkuak* in Toçoçtli, inua -*ualpaxiuiç* in Ilhuíkatl; " *auh* *ónkan* -kalakke, *niman* *ye* kin-pepexoâ, kimilhui: " *çan* çéntetl in tik'-kuaç in Tlaolli, *no* çéntetl in *mo*Çiuáuh; " *auh* in oki-tlamíke o-xalkiçke: *onka* -koyauaktiuh, in Atl *aokmo* m'-olinia, in Kuáuitl *niman* *ye* mo-tlapóa; *niman* *ye* k'-ittâ in Míxin, *niman* *ye* -tlekuauh-tlaçâ, *auh* *niman* *ye* kimo-'xkiâ in Mimixtin; *niman* *ye* -uallaxiâ inTeteo in Çitlállin iKue, in Çitlallatónak, k'-itôke: " Teteoyé, ç *ákin* *ye* -tlatlatia, ákin *ye* ki-poxéua in Ilhuíkatl? " *auh* *niman* *ik* -ualtémok in T'itlakáuan in Teçkâ-tlipoka, *niman* *ye* kim-áua, k'-ilhui: " ç tle t'-ái T'atayé, tle am-ái? " *niman* kimon-kekeexkóton inTçintlan, kimon-tlatlallili in inTçontékon, *ik* Xime (sic) mo-kuepke = *auh* *inik* -poxéuh in Ilhuíkatl om'Ákatl Xiuítl. — ¶ *iç* -katki *i* *ye* tehuántin, *inik* *ye* t'-onôke = *inik* -uetç in Tlekuáuitl = *inik* mó-man

in Ilhuíkatl çe Toxtli Xiuítl = *iç* -katki *inik* -uetç Tlekuáuitl, *ikuak* -neç in Tletl, *auh* *inik* -tlayouatimanka çempoualXiuítl *ipan* makuilXiuítl.

¶ *auh* *inik* mó-man in Ilhuíkatl çe Toxtli Xiuítl, *auh* in omó-man *auh* *niman* *ye* ki-poxéua in Xixime, in *yuk* om'-íto in *nipa*: *auh* *ka* çatépan *in* -uetç in Tlekuáuitl, in -tlekuáuh-tlaç in Teçkâtlipoka in *yenoçepa* *ik* ki-poxéuh in Ilhuíkatl, *ipan* Xiuítl om'Ákatl: *auh* *nima* *ye* mo-nônotçâ in Teteo, k'-itoke; " ç *aki* in -ónoç? *ka* omó-man in Ilhuíkatl, *ka* omó-man in Tlalteuktli, ç *aki* -ónoç, Teteoyé? *ye* -nentlamati in Çitlalli iKue, in Çitlallatónak, in Apanteuktli, Tepankiçki, Tlallamanki, Uikt'ollinki, Ketçalkóuatl, T'itlakáuan. " — ¶ *auh* *niman* *ye* -yauh *in* Ketçalkóuatl in Miktlan: *íçex* -âçito in Miktlanteuktli, *in* Miktlançiuatl; *niman* k'-ilhui: " *ka* yéhuatl *ik* ni-ualla, *in* xalxiuhOmitl in tik'-mo-piellia, *ka* nik'-kuiko; " *auh* *niman* k'-ilhui: " tle tik'-xíuaç, Ketçalkouatlé; " *auh* *yenoçepa* k'-ilhui: " *ka* yéhuatl *ik* -nentlamati in Teteo: « ákin -ónoç in Tlalitkèpak »? " *auh* *yenoçepa* k'-íto in Miktlanteuktli: " *ka* *ye* *kualli* tla x'ok'on-pitça in noTékçiç. *auh* nauhpa *xik'* -tlayaualoxti in noXalxiuhteyaualko: " *auh* *âmo* Makoyonki in iTékçiç; *niman* *ye* kin-notça in Okuilme ki-kôkoyoníke, *nima* *ye* *ik* *ompa* -kallaki in Xikoti, in Pipiolme; *nima* *ye* ki-pitçâ, *ki* -uáلكak in Miktlanteuktli. = *auh* *yenoçepa* k'-ilhuia in Miktlanteuktli: " *ka* *ye* *kualli* x'ok'on-kui; " *auh* *nima* *ye* kim-ilhuia in iTitláuan in Miktlanteuktli: " in Miktekâ x'ok'on-ilhuia in Teteué *çan* ki-kauakiuh; " *auh* in Ketçalkóuatl *niman* *ki* -uallito: " *ka* moka *ye* *ikçen* nik'-itki; " *auh* *niman* k'-ilhuia in iNáual: " *ça* *xikimon* -ilhui *çan* nik'-kauakiuh " *niman* *ki* -uallilhui in ki-tçatçilitiuh: " *çan* nik'-kauakiuh; " *auh* *ik* uel *on* -tlékok, *niman* *ye* *ik* *ye* k'on-kui in xalxiuhOmitl, *çekni* -temi in Okixtli in iYomio, *no* *çekni* -temi in Çiuatl iYomio; *niman* *ik* k'on-kui, *niman* *ye* *ik* -kî-kimillóa in Ketçalkóuatl, *nima* *ye* *ik* k'-itkitç = ¶ *auh* *yenoçepa* kim-ilhui in Miktlanteuktli in iTitláuan: " Teteoyé *ye* nelli k'-itki in Ketçalkóuatl in xalxiuhOmitl, Teteoyé *xik'* -uallalili in Tlaxapoxtli, *niman* k'on-tlallilitô, *inik* *ónkan* motlaxapoxhui, mo-tlauitek; *iuán* ki-mauhtíke Çoçóltin: -miktíuetç

-kuallani in Tlauiçkalpanteuktli; ye k'-ïtoa: "auh tleika mâ nik'-mina makaçe niman mo-manani;" nima ye ki-mina, âmo uel ki-min, yeye ki-mina in Tlauiçkalpanteuktli, ye ik ki-mina in Kueçalmamaçço in iMíuh Tonatiuh; auh niman ik ki-uallixtlaçaxo in xiuknauhnepaniuhki ka yéhuatl in Tlauiçkalpanteuktli, in Çetl; auh nima ye -nepantillo in Teteo in T'itlakáuan, in Uitçillopoxtli, auh in Çiuâ in Xoçikétçal, Yapali iKue, Noçpali iKue; nima ye ik -teomikouâ in yeye ónkan in Teotiuâkan = C auh inikuak in o-ya in Ilhuikak in Tonatiuh, niman ye -yauh in Metçtli çan Néçpan in -uetçito, auh in o-onáçik in Ilhuikatenko niman Toçtecomatika k'on-ixamaniko in Papáçtak, auh niman k'on-namikikô Omâxak in Tçitçimime in Kolellétin, auh k'on-ilhuíke: "ka ye nipa in ti-mouíkaç;" ok ompa ki-uekauato, ça Tçotçomâtl in k'on-ïlpillito, auh inikuak in ualmo-man Tonatiuh, in nauh Ollin çan no: ikuak in k'on manako, ye téotlak.

¶ auh in ik -nenka Mixkóatl çempoualXiuítl ípan kaxtol-Xiuítl yeno ípan nauhXiuítl: auh in iCiuáuh iToka Ximáلمان; auh in Topiltçin ompoualXiuhti onkaxtollí ípan çe Xiuítl: çan no çe Ákatl inik -óllin, inik -ya, inik ki-káuh in iAltepéuh in Tóllan, auh inik -mik náui Toçtli in ompa Tlapalan.

¶ çe Téçpatl Xiuítl in ípan -tlakatke in Mixkouâ inik ki-xiuhke. — C Içtakxalxiuhtli iKue ye kin-xiua in Mixkouâ çentçontli; niman ye -kalake in Oçtok: auh inikuak in o-kalakke in Oçtok yenoçepa mo-pilhuati in inNan, niman ye -tlakatí makuíltin çan no Mixkoâ: inik çe iToka Kuauhtli

iKouáuh, inik ome iToka Mixkóuatl, inik ei Çiuatl iToka Kuitlaççiuatl, inik náui iToka Tlôtepe, inik makuilli iToka Apanteuktli; auh inikuak o-tlakatke Átlan -kalakke, Átlan mo-tenke, -nauilhuitike in Átlan, auh niman -ualkiçke, niman ye kin-xixiti in Mecítli, yéhuatl in Tlalteuktli in Mecítli [auh yeika in áxkan ti Mexikâ, yeçe âmo ti Mexikâ, ka ti Mecítin]; auh nima ye kin -nauatía in Tonatiuh in çentçontin Mixkouâ, ye kin-maka in Mitl, kim'-ilhui: "iç -katki in ik annex-tlamakaçke, iuan Ximalli, auh in Mitl Ketçalmamaçço, Açtamamaçço, Çakuanmamaçço, Teokexolmamaçço, Tlauhkeçolmamaçço, Xiuhtotomamaçço; auh no yéhuatl in o-monáuiç (sic) Tlalteuktli;" auh âmo ki-xiuhke in inNauátil, ça ye ik -totomîminâ, ça ye ik m'-auiltía, kin ónkan m'-ïto in Totómitl; auh kéman k'-aná in Oçélotl âmo ki-makâ in Tonatiuh: niman ye mo-potoniâ in o-açike in Oçélotl; niman ye-çiuakoxi, mo-potonitôke; nima ye -tçiuaktlauanâ: çan -çenxokomiktiçnemî, çan -çenüintitinemî = C auh niman ye no ki-nauatía in Tonatiuh in makuíltin iç çatépan -tlakatke, niman ye kin-maka in Tçiuákmitl, kin-makâ in Teuhximalli, kim'-ilhui: "noPilhuanéç tle anki-mati? in áxkan in çentçonMimixkoa ankin-pôpoloçke: âmo k'-itoâ in toNan, in toTa;" niman Miçkitikçpak mo-tenke, nima ye ónkan kim-ittâ, niman ye k'-itoâ: "çakike in ka çan mo-tça'hke in yuhki?" niman ye ónkan mo-yaoxiua: niman Kuauitltik -kállak in Kuauhtli iKouáuh, auh in Mixkóatl Tlállan -kallak, auh in Tlôtepetl itik -kállak Tépetl, niman Átlan mó-ketç in Apanteuktli, auh in iUeltiuh in Kuetlaççiuatl Tlaçko mó-ketç; niman ye ki-yaualôâ: áok ake in ompa -tenka in Miçkitikçpak: Matlauakalko in -tenka; nima ye ik -nanatçka in Kuáuitl, nima ye ik inpan -matçayani: niman ye -ualkiça in Kuáuitl iKouáuh in Kuáuitltik; auh nima ye -tlallollini: niman ye -ualkiça in Mixkóuatl in Tlállan -kalakka; auh niman ye -xitini, niman ye -uitoni in Tépetl: niman ye -ualkiça in Tlôtepetl; auh niman ye -poçoni in Atl: niman ye ualkiça in Apanteuktli; auh niman ye ik kin-peuâ auh kin-polôke, auh kinikuak ki-tlamakâke, k'-atlitike in Tonatiuh. = auh okçekintin, in mo-kauhke, niman ye -uitçe kin-tlatlauhtiçke, ik kin-yolçeuía, niman k'-itôke: "ot'amexto-

teopouilike, *ma xi-mouikâkan* in *Xikomóçtok*, *ka ye am Oçtoçtin*: *ma ximo-kalakîkan*, *ka ye amoXantçinko* = *auh*; *kuix kin ye t'Oçtôuh?* *ka yeipa t'Oçtotôuh*, *ka tóXan* = *ka oanki-tlako'ke* = *ka ça Octotémpan* *tito-tlalliçe*. " =

¶ *auh nima ye* -temo in *Mamaça* oontetl in in *Tçontékon* onteme, *auh no oméntin* in in *Mixkouâ*: iç çe *iToka Xiúhnel* *auh* in *ik* ome *iToka Mímix* -aamî *Tektlalli itik*; *níman ye kin-toka* in *Mamaça* in *Xiúhnel* in *Mímix*, *ki-minaçnekî* (sic), çe *Yóual* in *kin-tokâke*, *yeno ípan çemIlhuítl*, *ye teótlak*, in *kin-çiauhkauhke*; *níman ye kimo-'lhuíâ*: "*nika, ompa xi-ualmo-xakaltia*;" iç *nono* -xakaltia: "*aye* -uitçe in *tlaueliloke*;" *auh níman* -kiçato: in *Mamaça* -katka, *ye Çiuâ* in *omo-kuepke*: -tçatçitiue, *k'-itouâ*: « *Xiuhnéltçin*, *Mímixtçin*; *kánin* an-kate, *ma xi-ualhuían*, *ma x'-atlikî*, *ma ximo-tlakualtikî*; » *auh* in *oki-kakke níman ye kimo-'lhuíâ*: "*nika ma tikín-notç?*" *auh níman ça ye kin-notça* in *Xiúhnel*, *him-ilhui*: "*xi-uállauh noUeltiúé*;" *níman ye k'-ilhuíâ*: "*Xiuhnéltçin*, *ma x'-atli*;" *auh* in *Xiúhnel nima ye k'on-i* in *Eçtli*, *níman ye ik ítlán* mo-teka, *auh* in *oki-tékak níman ípan ualm'-ixtla-páxkuep*, *níman ye ki-kua*, *k'-ualkoyonia*, *auh nima ye k'-itôa* in *Mímix*: "*iyoka*, *ye* -kuallo in *n'Açkâuk*;" *auh* in *okçe Çiuatl no çan ki-notçtikak*, *k'-ilhuía*: "*n'Okixpiltçin*, *ma ximo-tlakualti*;" *auh* in *Mímix âmo ki-notça*: *auh níman ye* -tlekuauktlaça, *níman ye ki-tlallia* in *Tletl*, *auh* in *oki-tlalli níman ompa* -motlallotikálak in *Mímix*, *auh* i *Çiuatl ompa* *ki-tokatikállak* in *Tleko* çe *Yóual* in *ki-tókak*, *ípan ye no nepantla* *Tonatiuh* in *ki-tókak*, *auh ye ónkan* in *nepantla* -té-mok in *Teokómitl*: *ípan on-uetçito* iç *Çiuatl*, *yuhki* in *Tçáçpan* ó-uetç, *auh* in *ok'-itak ye Tçitçimitl* in -uétçtok, *níman ye ki-mîmina*, *çan ónkan ualmó-kuep*: *níman ye ik* -uitç, -tlatmatçáyantíuitç, -tlatçonilpitíuitç, -tlamaxiotitíuitç, -xokatíuitç in *o-kuállok* in *iYaxkáuh*; *auh níman ye k'on-kakî* in *Teteo* in *Xiuhetetéuktin*, *níman ye* -uik'anaçke in *Çiuatl*, in *Itçapálotl*: -teyakantiya in *Mímix*, *auh* in *ok'-anatô níman ye* *ki-tlatiyâ*, *níman ye* -kuêkueponi: in *yankuíkan* -kuépon *xoxouhkiTékpAtl*; *inik opa* -kuépon içtakTékpAtl *auh níman k'on-anke* in içtak, *níman ye ki-kímiloua*; *auh inik expa* -kué-

pon *koçauhkiTékpAtl*, *amono k'on-anke*, *çan k'on-itake*; *auh inik nauhpa* -kuépon *tlatlauhkiTékpAtl*, *amono k'-anke*; *inik makuilpa* -kuépon *yayauhkiTékpAtl*, *amono k'-anke*: *auh* in içtakTékpAtl *níman ye kimo-teotia* in *Mixkouatl*, *níman* *ki-kimilôke*, *níman ye* *ki-mama*, *níman ye* -yáuh in -tepéuaç *iTokayókan Komállan*: *ki-mamatíuh* in *TékpAtl* in *iTeóuh* in *Itçpapálotl*, *auh* in *oki-matke Komaltekâ k'on-namikikô* in *Mixkouatl*, *níman ye* *ki-tlakualtekillia*, *çan ik* *k'on-yolçeúike*; *auh níman ye* -yáuh in *Tekanma*, *çan no* *k'on-yolçeúike*, *k'-itoke*: "ç *tlen áillia* in *Tlákatl?* *ma níkan* mo-uíkatç;" *auh*: "*xik'-ualkuítin* in *iTçiuáktçin*, *ma níkan* *nik'-itçotilli* (sic);" *auh níman ye* -yáuh in *Kok'yama*, *kin ompa* -ualtepéuh: *auh* in -ontepéuh in *Kok'yama*, *níman ye* -yáuh in *Ueuetókan*, *no* -ualtepéuh; *auh* in -ontepéuh in *Ueuetókan*, *níman ye* -yáuh in *Póçtlán*, *no* -ualtepéuh.

¶ *auh níman ye* -yáuh in *Mixkouatl* in -tepéuaç in *Uitçnáuak*, *ki-uálnámik* in *Ximálmançiuatl*: *nima ye* *ki-mana* in *iXímal*, *nima ye* *ki-tema* in *iMíuh* *tuan* in *iAtláuh*; *çan* -petlauhtikak, *atle* *iKue*, *atle* *iUípil*; *auh* in *ok'-itak* in *Mixkouatl* *nima ye* *ki-mîmina*: in çe *ki-tla'xilli*, *çan ikpakpa* -kiç, *çan* mo-paxo; *inik opa* *ki-tla'xilli*, *Yomótlán* in -kiç, *çan* -tlakuelo; *auh inik expa* *ki-tla'xilli çan* *ki-makuikáuh*; *inik napa* *ki-tla'xilli* *Metçallán* in *ki-kixti*: *auh* in *ye yuhki* in *onauhçakimin*, *nima ye ik* mo-kuepa in *Mixkouatl*, *níman ye ik* -yauh; *auh* in *Çiuatl níman ik* -xollo, mo-tlatito, *Oçtotl* *tlatláuhkan* in -ya; *auh yenoçepa* mo-xixiuako in *Mixkouatl*, mo-mitiko; *auh nima yenoçepa* -ya, *ki-temoto*, in *aókak* *k'-ita*: *níman ye* *kin-mimiktia* in *Uitçnauaçiuâ*; *auh níman* *k'-itoke* in *Uitçnauaçiuâ*: "*ma* *ti-temókan* *k'-anato*," *k'ilhuíke*: "*mitç-temóa* in *Mixkouatl*, *moçampa* *kin-mimiktia* in *m'Ikhuan*"; *níman ik* *k'-anatô*, -ualla in *Uitçnáuak*; *auh yenoçepa* -ya in *Mixkouatl*, *yenoçepa* *ki-namiki*, *çan noma* -xauhtikak, *çan no* *ki-man* in *Ximalli*, in *iMíuh*, *auh yenoçepa* *ki-mîmina*: *çan no ikpakpa* -kiç in *Mítl*, *tuan* çe *iYomótlán*, *tuan* çe *ki-mákuik*, *tuan* çe *i* *Metçallán* in -kiç; *auh níman* in *ye yuhki*, *nima ye ik* *kana ítlán* mo-tékak in *Çiuatl* in *Uitçnáuak*, *ka* *yéhuatl* in *Ximálman*: *auh níman ye ik* -otçti, *auh inikuak*

-tlákat nauIlhuítl i *çenka* k'-it'ollini in iNántçin: *in nima ye ik* -tlakati i Çeákatl, *auh in* o-tlákat *níman ye ik* -onmiki in iNántçin; *auh in* Çeákatl *níman ye* ki-uapaua in Killaxtli in Çiuakóatl, *auh in ye* kuánton *níman ye* ki-uika in iTátçin in -tepéua, *auh inik* mo-yaomamaxti iTokayókan Xiuákan, *ompa* -tlama; *auh i* Çeákatl *on* -kate iTláuan, in çentçon-Mixkouâ: *nima ye* ki-kokollíâ, ki-miktíke in iTátçin, *auh in* oki-miktíke *níman* Xaltítlan k'-akitô; *auh in* Çeákatl *níman ye* ki-temóua in iTátçin, *ye k'*ítoua: “¿-katli in noTátçin?” *auh níman ye* k'-ilhuía in Koçkakuauhtli: “*ka* oki-miktíke in moTátçin, *ka nexka* in -ónok, in oki-tokatô;” *auh níman* k'-anato, *itik* ki-tlalli in iTeókal, in Mixkoatépetl. — (*auh in* iTláuan, in oki-miktíke in iTátçin, in Toka Apanékatl *íuan* Çolton *íuan* Kuílton, *níman ye* k'-itoâ: “¿tlein *ik* ki-mamáliç in iTeókal in iTeókal (sic), *intláçan* Tóxin, *intláçan* Kóuatl ti-kuallaniçke, *ye* kualli in Oçélotl, in Kuauhtli in Kuetlaxtli?” *auh níman* k'-ilhuíke, k'-íto i Çeákatl kim-ilhui: “*ka ye* kualli” *ka* yéhuatl -yaç; *níman ye* ki-notça in Oçélotl, in Kuauhtli, in Kuitlaxtli, kim-ilhui: “*xi-ualhuían*, noTlauané, *kil* amoka nik'-mamáliç in noTeókal: *ka ámo* an-mikiçke, *ka ye* an-tekuaçke yehuántin *inka* nik'-mamáliç in noTeókal: in noTláuan; *auh çan* nempánka in -tekexmekayotíllok.” — (*auh in* Çeákatl *níman ye* kin-notça in Totoçame, kim-ilhui: “no Tlauané, *xi-ualhuían*: ti-koyoniçke in toTeókal;” *auh in* Totoçame *níman ye* -tlatatakâ, k'-itíkyoníke; *inik*, *ompa*, -kallak in Çeákatl, *ikpakpa* -kiçato in iTeókal; *auh in* k'-ítoke in iTláuan: “in tehuántin ti-tlekuauhtlaçaçke in *ikpak*,” *çenka* -pâpaki; in okim-ittâke in Oçélotl, in Kuauhtli, in Kuitlaxtli: *in* -nexokilikô; *auh in* -ualmo-'çkallíke *ye* -tlekuauhtlaça in Ceákatl, *auh níman çenka ye* -kualani in iTláuan, *níman ye* -ui: -yakatiuh in Apanékatl: *nima ye* -tlekotiuetçi; *auh in* Çeákatl *níman ye* -ualmóketç, *níman ye* ki-xamanía Tetçkaltekomatíka (sic), *níman ye ik* -ualuetçi in tlatçintlan, *níman ye* kin-tçitçkiâ in Çolton in Kuílton, *níman ye* -tlapitça in Tekuanime, *nima ye* ki-miktíâ Xilli, kimon-temillitíui, in *axi* k'on-tekí in inNakayo, *auh in* okin-toneuhke *níman ye ik* kim-eltekí.

¶ *auh in* Çeákatl *nima yenoçepa* -tepéua iTokayókan Ayó-tlan, *auh in* oon-tepéuh *níman ye* -yauh in Xalko, in Xikko, no on-tepéuh; *auh in* oon-tepéuh *níman ye* -yauh in Kuíxko 'kno -tepéuh; *auh níman ye* -yauh in Çakanko, no -tepéuh; *níman ye* -yauh in Tçonmolko, no -tepéuh; *níman ye* -yauh in Maçatçonko, no -ualtepéuh; *níman ye* -yauh in Tçapótlan, no -ualtepéuh; *níman ye* -yauh in Akállan, in ónkan *ik* -panok, nono -ualtepéuh, *inik* -açito Tlapállan, *auh nima ye* ónkan mo-kokóâ: makuilIlhuítl in mo-koko, *nima ye ik* -miki, *auh in* oonmo-mikilli, *níman ik* ki-tlatíke, tlat... [borrón]...

¶ *auh in* Tóllan *nima ye* áok Tlátlaka -mani... aui tla... [borrón]... in Uémak, *inik* ome iToka Nekuámetl, *inik* ei Tlal... [borrón]... navi iToka Uitçilpôpoka, nauíntin in... [borrón]... ualko Tlá'touani... [borrón]... ma... [borrón que cubre una línea]... *ka* uéyak... [borrón que cubre otra línea]... *nima ye* k'-ítoa in Toltekâ: “Toltekayé ákin *ye*... [borrón]... *ye* ki-pía; *níman* k'-anke, *auh in* ok'-anke Telpoxtontli, ámo Tlane, Tentçotçoyóton, *níman ye* ki-miktíâ, *auh in* oki-miktíke, *níman ye* -ontlaxía in *itik*: *atle* iYollo, *atle* iKuitláxkol, *atle* iYeço: *níman ye* -iyaya, *auh in* ákin k'-inékui, *ik* -miki, *auh in* aka ámo k'-inékui, in ítlan -kiça, *auh in ye* çan *ka ik* -mikouâ; *níman ye* ki-uillana, ámo -uello-liní (sic), *auh in* -kotoní Mékatl. in kéxkix -uetçi ónkan -miki; *auh in* *inikuak* -ollini, in kéxkix *ípan* -yauh íxkix -miki, íxkix ki-kua; *auh in* *inikuak* i uello-óllin (sic), ki-çenkauhke: *ye* íxkix in Tlapallíui, in Ueuétçin, in Piltçintli, in Ciuatçintli, xikuei in Mékatl *ik* ki-mekayotíke; *nima ye ik* ki-uillana in ok'-axitíke in Itçókan: *nima ye* m'akokui, *auh in* ki-uillanaya ámo ki-kauhke in Mékatl, *çan itex* -pípilkatiâke (sic), *auh in* aka ça k'ón-pik, in *itex* onmo-pillo in Mékatl, *níman ik* ki-uíak in áko.

¶ *auh nima ye* -ollama in Uémak, kim-ollami in Tlaloke, *níman* k'-ilhuíke in Tlaloke: “¿tlein tik'-tlaní?” *níman* k'-íto in Uémak: “noXalxiuh, noKétçal;” *auh yenoçepa* k'-ilhuíke in Uémak: “*çan ye* no yéhuatl in tik'tlani, toXalxiuh, toKétçal;” *auh níman ye* -ollamá, on-tétlan in Uémak, *níman* -ui in Tlaloke in ki-patlaçke in Uémak, in ki-makaçke